

εθνική στρατηγική για τη νεολαία

2017-2022

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

εθνική στρατηγική για τη νεολαία

Πίνακας περιεχομένων

07 επιτελική περίληψη

13 εθνική στρατηγική για τη νεολαία

- 13 Η υφιστάμενη κατάσταση
- 15 Όραμα της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία
- 15 Ηλικιακή ομάδα στόχος
- 15 Διάρκεια Στρατηγικής
- 16 Βασικές Αρχές στις οποίες εδράζεται η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία
- 17 Στόχοι της Στρατηγικής
  - 18 Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα
  - 20 Κοινωνική Ενσωμάτωση
  - 22 Συμμετοχή
  - 24 Εκπαίδευση και Κατάρτιση
  - 26 Υγεία και Ευεξία
  - 28 Εθελοντισμός
  - 30 Νέοι και Κόσμος
  - 32 Δημιουργικότητα και Πολιτισμός

34 πλαίσιο εφαρμογής και παρακολούθησης της εθνικής στρατηγικής για τη νεολαία

36 επίλογος

Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη

Οι νέοι της Κύπρου αποτελούν την αιχμή του δόρατος στην προσπάθεια μας για τη δημιουργία μιας νέας και καλύτερης πραγματικότητας για τον τόπο μας. Είναι η αστείρευτη πηγή γνώσης, οράματος, φαντασίας και όρεξης, συστατικά απαραίτητα για την πρόοδο και εξέλιξη της χώρας μας. Η κυβέρνησή μας και εγώ προσωπικά αντιμετωπίζουμε έμπρακτα τη νεολαία ως τον σημαντικότερο εταίρο στη διαμόρφωση της κοινωνικής και οικονομικής αναπτυξιακής πορείας του νησιού μας.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία που κρατάτε στα χέρια σας, και η οποία πρόσφατα εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, είναι το απότοκο της ενδελχούς συνδιαβούλευσης της κυβέρνησής μας με τους νέους μας, την οποία με μεγάλη επιτυχία έφερε σε πέρας ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. Αποδεικνύοντας στην πράξη ότι οι νέοι δεν συνιστούν απλά το μέλλον στηριζόμενοι σε μας για τη βελτίωσή του, αλλά μέσα από την ΕΣΝ, συμβάλλουν οι ίδιοι ενεργά για τη διαμόρφωσή του. Κυρίως, η ΕΣΝ δημιουργεί το υγιές και σύγχρονο υπόβαθρο για να προχωρήσουμε στην επόμενη μέρα της Κύπρου μας, μετά από την υπεύθυνη διαχείριση που μας έβγαλε από την κρίση. Ήδη η κυβέρνηση, έχει λάβει πληθώρα μέτρων που σκοπό έχουν την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, την επίτευξη των εθνικών στόχων για την απασχόληση, τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία αλλά και το περιβάλλον.

Η προώθηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης των νέων του τόπου μας, οι οποίοι έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση αυτή, αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα για την επίτευξη αυτών των στόχων. Είναι πρωταρχική μας προτεραιότητα άλλωστε να δώσουμε στους νέους μας τις δυνατότητες δημιουργίας που αξίζουν και δικαιούνται για να οραματίζονται το λαμπρό τους μέλλον στην πατρίδα τους και όχι οπουδήποτε αλλού. Θέλω να συγχαρώ ιδιαίτερα τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, ο οποίος μέσα από τις διαδικασίες που έχει τροχοδρομήσει τα τελευταία χρόνια έχει κατοχυρώσει ότι τίποτα δεν αποφασίζεται για τους νέους χωρίς τους νέους. Ο εκτενής διάλογος που πραγματοποιήθηκε με τις κρατικές υπηρεσίες και τους νέους, στο πλαίσιο καταρτισμού της ΕΣΝ, είχε ως αποτέλεσμα να διασφαλισθεί ότι η Στρατηγική μας για τη Νεολαία ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τις απόψεις και φιλοδοξίες των νέων μας, οι οποίες πλέον συνιστούν τη βάση της κυβερνητικής πολιτικής.

Η υλοποίηση και η αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής αυτής, έχει ήδη θεθεί στην πρώτη βαθμίδα προτεραιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να διασφαλίσουμε την εφαρμογή της και την υλοποίηση όλων των φιλόδοξων στόχων της που θα έχουν το επιθυμητό, θετικό και έμπρακτο αντίκτυπο στη νέα γενιά. Η πολιτική αυτή, το όραμά μας όπως αντικατοπτρίζεται στην ΕΣΝ, απευθύνεται στον κάθε νέο της Κύπρου, άνδρα και γυναίκα.

Οι νέοι με τη στήριξη της κυβέρνησης, μπορούμε να αξιοποιήσουμε στον μέγιστο δυνατό βαθμό τους δρόμους που διανοίγει για το καλό όλων μας, αλλά και των επόμενων γενεών που θα μας διαδεχθούν.

Πίνακας Ακρωνυμίων

ΑμΕΑ: Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε/Κ - Τ/Κ: Ελληνοκύπριος - Τουρκοκύπριος

ΕΣΝ: Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

ΜΚΟ: Μη Κυβερνητικός Οργανισμός

ΟΗΕ: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΝΕΚ: Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

Το παρόν έντυπο εκδόθηκε από τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, Μάιος 2017.

Όλες οι φωτογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα έκδοση, είναι από εκδηλώσεις που πραγματοποίησε ο Οργανισμός Νεολαίας, συμπεριλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων για την κατάρτιση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

Χαιρετισμός του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή

Ένα διαχρονικό όραμα όλων όσοι ασχολούνται με τα θέματα νεολαίας στον τόπο μας γίνεται πραγματικότητα με την υιοθέτηση, για πρώτη φορά στην Κύπρο, μιας Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει τη δέσμευση της πολιτείας, για την προαγωγή τόσο της ευημερίας των νέων, όσο και της ενεργού συμμετοχής τους σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία (ΕΣΝ) 2017-2022, η οποία σκοπό έχει να υποστηρίξει και να ενδυναμώσει τους νέους από 14 μέχρι 35 ετών, παρουσιάζει ιδιαίτερη σημασία για διάφορους λόγους. Κατ' αρχάς είναι προϊόν συν-διαμόρφωσης με τους ίδιους τους νέους. Βασικός εταίρος στον καταρτισμό της υπήρξαν οι ίδιοι οι αποδέκτες της, οι νέοι, είτε με την προσωπική τους ιδιότητα, είτε μέσω των οργανώσεών τους. Η θέρμη και ο ενθουσιασμός με τον οποίο ανταποκρίθηκαν σε αυτή την προσπάθεια απέδειξαν ότι οι νέοι θέλουν και μπορούν να είναι παράγοντες θετικής αλλαγής στον τόπο μας. Ταυτόχρονα, η ΕΣΝ έχει λάβει υπόψη τις πιο σημαντικές εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία, τόσο στον Ευρωπαϊκό όσο και στον διεθνή χώρο. Επιπλέον, έχει διασυνδεθεί με υφιστάμενες πρωτοβουλίες στον ευρύτερο κυβερνητικό τομέα, διασφαλίζοντας την ενσωμάτωση της διάστασης «νεολαία» σε όλους τους υπόλοιπους τομείς πολιτικής.

Τον πρωταγωνιστικό ρόλο στον καταρτισμό της ΕΣΝ έχει διαδραματίσει ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ). Μαζί του εργάστηκαν τόσο εκπρόσωποι υπουργείων όσο και μη κυβερνητικών οργανισμών. Σημαντικός υπήρξε και ο ρόλος του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου. Σε όλους τους εμπλεκόμενους αξίζουν θερμά συγχαρητήρια. Βεβαίως, ο καταρτισμός της ΕΣΝ δεν είναι το τέλος της προσπάθειάς μας. Απεναντίας, είναι μια καινούργια αρχή, σε πιο στέρεες βάσεις, για τον τομέα της νεολαίας στη χώρα μας. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η εφαρμογή της ΕΣΝ προβλέπεται να είναι μια δυναμική διαδικασία. Μια διαδικασία που θα αφουγκράζεται τις ανάγκες και τις εισηγήσεις των νέων με σκοπό τη συνεχή βελτίωση των πολιτικών και των δράσεων που τους αφορούν. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και γενικότερα η πολιτεία θα στηρίξει σταθερά και έμπρακτα τη διαδικασία αυτή.

Χαιρετισμός του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ΟΝΕΚ κ. Παναγιώτη Σεντώνα

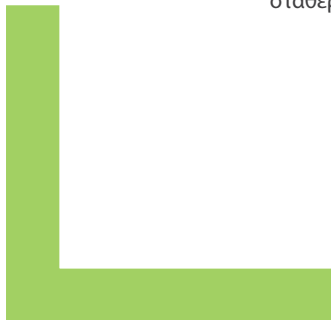
Στρατηγική για τη Νεολαία σημαίνει στρατηγική για το μέλλον της Κύπρου!

Η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία, αποτελεί το πρώτο κείμενο πολιτικής για τη νέα γενιά της Κύπρου. Η Στρατηγική αποτυπώνει το όραμα της πολιτείας για τους νέους μας και δεσμεύει το κράτος στη λήψη μέτρων για υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων σε οκτώ πεδία δράσης που επηρεάζουν τη ζωή των νέων.

Η Στρατηγική για τη Νεολαία αναγνωρίζει και αναδεικνύει τους νέους ως το πιο πολύτιμο περιουσιακό στοιχείο της χώρας μας αλλά και ως πηγή ενός μοναδικού δυναμισμού που μπορεί να λειτουργήσει ως επιταχυντής για την Κύπρο της προόδου. Η ύπαρξη της Στρατηγικής, διασφαλίζει επίσης την ανάπτυξη συστηματικής δια-τομεακής συνεργασίας, με σκοπό τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και συντονισμό των ενεργειών του κράτους για την ενδυνάμωση των νέων στην Κύπρο.

Η σύσταση της Στρατηγικής συνιστά μια συντεταγμένη και οργανωμένη προσπάθεια του Οργανισμού Νεολαίας προς υλοποίηση της βασικής αποστολής του, που δεν είναι άλλη από την ουσιαστική συμβολή στην παραγωγή πολιτικής για τους νέους. Ο σχεδιασμός της Στρατηγικής ήταν αποτέλεσμα εκτενούς διαλόγου με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες αλλά και τους ίδιους τους νέους, τους οποίους και ευχαριστώ θερμά για την πολύτιμη συμβολή τους. Ο ουσιαστικός διάλογος που αναπτύξαμε κατέστησε τους νέους συνδιαμορφωτές των πολιτικών που επηρεάζουν ευθέως τη ζωή τους και μας επέτρεψε να θεμελιώσουμε την ίδια τη Στρατηγική στη φωνή της νέας γενιάς.

Ο καταρτισμός της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, υπήρξε για τον Οργανισμό Νεολαίας μια μεγάλη πρόκληση. Με την υιοθέτηση της Στρατηγικής από το Υπουργικό Συμβούλιο αρχίζει όμως μία μεγαλύτερη πρόκληση, και αυτή είναι η εφαρμογή της Στρατηγικής για να γίνουν πράξη όλα όσα περιλαμβάνονται σε αυτή. Την επόμενη περίοδο θα εργαστούμε αποφασιστικά προς αυτή την κατεύθυνση. Γιατί νεολαία σημαίνει ελπίδα!

Επιτελική περίληψη

Στην Κύπρο, μέχρι τώρα, εφαρμόζονται αποσπασματικά διάφορες πολιτικές για τη νεολαία, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά τους. Αναγνωρίζοντας αυτή την πραγματικότητα, ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου έχει τροχοδρομήσει τη σύσταση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία (ΕΣΝ), η οποία καλύπτει το υφιστάμενο κενό στην πολιτική και διασφαλίζει τη δια-τομεακή συνεργασία.

Συγκεκριμένα, η ύπαρξη μιας ΕΣΝ αναδεικνύει την ανάγκη επένδυσης στους νέους και δεσμεύει την κυβέρνηση για την αναγνώριση και αντιμετώπιση των αναγκών της νεολαίας, οι οποίες πρέπει να τεκμηριώνονται μέσα από διαδικασίες διαλόγου και έρευνας. Επίσης, τοποθετεί σε θέση προτεραιότητας τα δικαιώματα των νέων και στοχεύει στο να επηρεάσει θετικά τις τρέχουσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για ευημερία και απρόσκοπτη συμμετοχή στα κοινά της παρούσας και των μελλοντικών γενεών νέων.

Το υφιστάμενο έγγραφο της ΕΣΝ είναι προϊόν δια-τομεακής συνεργασίας, στηριγμένο στην ενεργή και άμεση εμπλοκή Υπουργείων, κυβερνητικών φορέων που ασχολούνται με τους νέους, οργανώσεων νεολαίας και πρωτίστως των ιδίων των νέων. Με την ύπαρξη της Εθνικής Στρατηγικής μπορούν πλέον να γίνονται συντονισμένες ενέργειες σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες θα έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο στις ζωές των νέων.

Με τους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους οι φορείς αυτοί, θα έχουν τη δυνατότητα να πετύχουν περισσότερα αποφεύγοντας επικαλύψεις αλλά και κενά. Ταυτόχρονα, η Εθνική Στρατηγική διασφαλίζει τη συμμετοχή των ιδίων των νέων σε θέματα που τους αφορούν άμεσα, πράγμα που είναι θεμελιώδες δικαίωμά τους και τους καθιστά ικανούς να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στη δική τους ανάπτυξη, στην ευημερία της κοινότητάς τους και τη συνοχή της κοινωνίας.

Η ΕΣΝ δημιουργήθηκε στη βάση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Νεολαία και ως εκ τούτου έχει τα ακόλουθα κύρια πεδία δράσης:

- Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα
- Κοινωνική Ενσωμάτωση
- Συμμετοχή
- Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Υγεία και Ευεξία
- Εθελοντισμός
- Νέοι και Κόσμος
- Δημιουργικότητα και Πολιτισμός

Για τη δημιουργία της ΕΣΝ πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Έγινε αρχικά μια επισκόπηση του θεωρητικού πλαισίου καταγράφοντας τι ισχύει σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο και εντοπίζοντας καλές πρακτικές από άλλες χώρες.
2. Δεδομένου ότι η Στρατηγική για τη νεολαία θα πρέπει να στηρίζεται στις πραγματικές ανάγκες αλλά και τις απόψεις των νέων, ο ΟΝΕΚ προχώρησε στη διεκπεραίωση δύο ερευνών:
  - α) η μία έγινε για εντοπισμό των κύριων χαρακτηριστικών των νέων που ζουν στην Κύπρο, εστιάζοντας στα πεδία δράσης της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Νεολαία και
  - β) η δεύτερη για την ενεργό συμμετοχή των νέων στα κοινά και στη δημοκρατική ζωή του τόπου.
3. Ακολούθως, συστάθηκε Δια-υπηρεσιακή Ομάδα Εργασίας, την οποία απαρτίζουν εκπρόσωποι από όλα τα Υπουργεία και άλλους κυβερνητικούς φορείς που ασχολούνται με τη νεολαία. Η ομάδα αυτή, συνέβαλε στη χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης (η οποία περιλαμβάνει καταγραφή πολιτικών, προγραμμάτων και σχεδίων, στατιστικών δεδομένων κ.α.) και μέσω συναντήσεων προέβη σε προτάσεις για τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής ανά πεδίο δράσης.
4. Ταυτόχρονα, ο ΟΝΕΚ οργάνωσε ποικίλες διαβουλεύσεις με τους νέους για να εισηγηθούν στόχους για κάθε πεδίο δράσης. Η πρώτη κατάθεση απόψεων από τους νέους έγινε στην Α' Εθνική Σύνοδο Νέων τον Μάιο του 2015. Ακολούθησαν ακόμη, τοπικές και ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις κατά το 2016 και η Β' Εθνική Σύνοδος Νέων τον Νοέμβριο του 2016.
5. Με τη σύνθεση όλων των πληροφοριών από τη διαβούλευση με τους ίδιους τους νέους και τη συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, συστάθηκε το παρόν έγγραφο της Εθνικής Στρατηγικής στο οποίο, μεταξύ άλλων, παρουσιάζονται οι στόχοι που τίθενται για κάθε μια από τις οχτώ ενότητες της.

Μεθοδολογία / Διαδικασία για την Ετοιμασία της Εθνικής Στρατηγικής Νεολαίας

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ 3000+

ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Οι στόχοι που θέτει η Εθνική Στρατηγική στις συγκεκριμένες ενότητες είναι οι εξής:

Θεματική Ενότητα Α:

Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα

Στόχος 1: Ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας στους νέους.

Στόχος 2: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων και της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα εργασιακά τους δικαιώματα.

Θεματική Ενότητα Β:

Κοινωνική Ενσωμάτωση

Στόχος 1: Διασφάλιση ισοτιμίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στόχος 2: Δημιουργία κουλτούρας που να προωθεί την κοινωνική ενσωμάτωση.

Θεματική Ενότητα Γ:

Συμμετοχή

Στόχος 1: Διασφάλιση της συμμετοχής των νέων σε όλα τα στάδια λήψης αποφάσεων για τη διαμόρφωση πολιτικών που να αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες και τις απόψεις τους.

Στόχος 2: Ενδυνάμωση των νέων για ενεργό συμμετοχή στη δημοκρατική ζωή.

Θεματική Ενότητα Δ:

Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Στόχος 1: Διασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης για όλους τους νέους.

Στόχος 2: Διασφάλιση παροχής ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης των νέων.

Θεματική Ενότητα Ε:

Υγεία και Ευεξία

Στόχος 1: Απρόσκοπτη και ίση πρόσβαση σε ποιοτικές και φιλικές προς τους νέους υπηρεσίες υγείας.

Στόχος 2: Προαγωγή της υγείας και ευεξίας και πρόληψης της ασθένειας.

Θεματική Ενότητα ΣΤ:

Εθελοντισμός

Στόχος 1: Καλλιέργεια εθελοντικής κουλτούρας και προώθηση της εθελοντικής δραστηριοποίησης των νέων.

Στόχος 2: Επίσημη αναγνώριση και επικύρωση των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσα από τον εθελοντισμό.

Θεματική Ενότητα Ζ:

Νέοι και Κόσμος

Στόχος 1: Δημιουργία και αξιοποίηση ευκαιριών για κινητικότητα.

Στόχος 2: Προώθηση μιας οικουμενικής διαπολιτισμικής και οικολογικής συνείδησης και κουλτούρας.

Θεματική Ενότητα Η:

Δημιουργικότητα και Πολιτισμός

Στόχος 1: Δημιουργία συνθηκών ίσης πρόσβασης και συμμετοχής στις τέχνες και τον πολιτισμό.

Στόχος 2: Δημιουργία συνθηκών για ανάπτυξη καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Τέλος, περιγράφεται το πλαίσιο εφαρμογής και παρακολούθησης της ΕΣΝ. Για την υλοποίηση της Στρατηγικής θα δημιουργηθούν δύο (2) Σχέδια Δράσης διάρκειας τριών (3) ετών το καθένα. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν συγκεκριμένα αναμενόμενα αποτελέσματα, δείκτες, δράσεις και οικονομικό προϋπολογισμό. Η στήριξη της Στρατηγικής σε πραγματικά δεδομένα και σχετικά τεκμήρια είναι απαραίτητη για τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης. Επομένως, για την αποτελεσματική παρακολούθηση και στήριξη των Σχεδίων Δράσης και κατ' επέκταση της ΕΣΝ, ο Οργανισμός Νεολαίας συστήνει έναν μηχανισμό προώθησης και εφαρμογής των πολιτικών στόχων που θέτει η Εθνική Στρατηγική.

Ο μηχανισμός αυτός θα συντονίζει και θα παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής καθώς και των θεμάτων νεολαίας, διατηρώντας στενή συνεργασία με τα Υπουργεία, τις κρατικές υπηρεσίες και άλλους φορείς που ασχολούνται με θέματα νεολαίας.

volunteer

εθνική στρατηγική για τη νεολαία

Η υφιστάμενη κατάσταση

Η νέα γενιά αποτελεί το πιο ζωντανό και δυναμικό κομμάτι κάθε κοινωνίας. Η παρούσα γενιά των νέων έχει λάβει την καλύτερη μόρφωση από οποιαδήποτε άλλη. Ποσοστό 40% των νέων ηλικίας 20-34 ετών έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον το Λύκειο και Τεχνική εκπαίδευση, 49,2% ηλικίας 20-34 έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση και παράλληλα, έχει μειωθεί ο αριθμός των νέων που σταματά πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση από 11,3% το 2011 σε 7,7% το 2016¹.

Η ίδια γενιά παρουσιάζει παράλληλα μεγάλη εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες, διάθεση για καινοτομία και δημιουργικότητα καθώς και υψηλή κοινωνική ευαισθησία και οικολογική συνείδηση.

Ωστόσο, το υψηλό μορφωτικό επίπεδο και οι ιδιαίτερες αυτές δυνατότητες των νέων, δεν διασφαλίζουν και την ομαλή μετάβαση και ένταξη στην αγορά εργασίας και συνακόλουθα στην ενήλικη αυτόνομη ζωή. Η ανεργία στους νέους παραμένει σε υψηλά ποσοστά αφού κατά μέσο όρο, το 2016 υπήρξαν 54.935 άνεργοι στο συνολικό πληθυσμό εκ των οποίων οι 10.826 ήταν ηλικίας 15-24 ετών (19,7%) και οι 18.508 ήταν ηλικίας 25-34 ετών (33,7%)². Η οικονομική κρίση έχει επιφέρει πέραν της ανεργίας, μείωση των απολαβών, υποαπασχόληση και εισοδηματική ανισότητα διευρύνοντας έτσι το χάσμα μεταξύ εκείνων που έχουν περισσότερες και εκείνων που έχουν λιγότερες ευκαιρίες.

Επομένως, η κοινωνική ενσωμάτωση των νέων αποτελεί μια συνεχή πρόκληση, ιδιαίτερα για το 34,1% των νέων της Κύπρου (ηλικίας 15-24) που βρίσκεται στον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού³.

Ταυτόχρονα, η ενεργός εμπλοκή τους στη δημοκρατική ζωή της χώρας είναι περιορισμένη. Η προσέλευση των νέων στις εκλογικές κάλπες έχει μειωθεί αρκετά τα τελευταία χρόνια, όπως και η συμμετοχή τους σε διάφορες συμμετοχικές δομές. Όπως προκύπτει μέσα από την Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Νεολαία, η συμμετοχή των νέων σε πολιτικούς σχηματισμούς έχει μειωθεί σημαντικά κατά την περίοδο 2011-2014, ενώ ταυτόχρονα το ποσοστό των νέων που συμμετέχουν σε τοπικούς οργανισμούς που αποσκοπούν στη βελτίωση της κοινότητας έχει επίσης μειωθεί⁴.

Στον τομέα του εθελοντισμού ωστόσο, φαίνεται ότι γενικά υπάρχει μια μικρή αυξητική τάση στην ενασχόληση των νέων με εθελοντικές δραστηριότητες και συγκεκριμένα, από το 2011 μέχρι το 2014 έχει υπάρξει αύξηση κατά 8% της εμπλοκής των Κυπρίων νέων σε εθελοντικές δραστηριότητες⁵.

¹ Στατιστική Υπηρεσία (2016)

² Στατιστική Υπηρεσία (2016)

³ Eurostat (2015)

⁴ Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Νεολαία (2015)

⁵ Ευρωπαϊκή Έκθεση για τη Νεολαία (2015)

Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω αλλά και άλλων προκλήσεων διαπιστώνεται ότι εφαρμόζονται ποικίλες πολιτικές και μέτρα από την κυβέρνηση, χωρίς ωστόσο την ύπαρξη μίας ενιαίας, ολιστικής, διατομεακής προσέγγισης. Η περιστασιακή και αποσπασματική αυτή τακτική δεν καθιστά δυνατό τον συντονισμό δράσεων μεταξύ των διαφόρων τομέων πολιτικής, όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η εργασία και η επιχειρηματικότητα. Δεν επιτρέπει έτσι το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, την ιεράρχηση μεταξύ των διαφόρων στόχων και μέτρων και την προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες με σκοπό τη στρατηγική τους αντιμετώπιση.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΣΝ καλείται να μελετήσει τις πιο πάνω προκλήσεις και δυνατότητες και να ανταποκριθεί σε αυτές, εναρμονιζόμενη επίσης με ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, μεγάλοι οργανισμοί ενισχύουν τη δέσμευσή τους για τους νέους. Συγκεκριμένα, ο ΟΗΕ αναγνωρίζοντας ότι οι νέοι αποτελούν σημαντικούς πόρους για την ανάπτυξη και ότι διευκολύνουν την κοινωνική αλλαγή, την οικονομική πρόοδο και την τεχνολογική καινοτομία, υιοθέτησε το «Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για τη Νεολαία έως το 2000 και μετά».

Το Συμβούλιο της Ευρώπης με τη δική του σειρά, έχει αναπτύξει νέες μεθόδους και εργαλεία που βοηθούν τις κυβερνήσεις να διαμορφώνουν και να εφαρμόζουν πολιτικές για τη νεολαία τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) καλεί τα κράτη μέλη της να θεσπίσουν στρατηγικές για τη νεολαία, εμπλέκοντας τόσο τους ίδιους τους νέους όσο και όλους τους συναφείς τομείς (τόσο σε οριζόντιες όσο και σε κάθετες δομές διακυβέρνησης) κατά τον σχεδιασμό πολιτικής για τη νεολαία σε εθνικό επίπεδο και να ενδυναμώσουν τη θεσμική συνεργασία, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα θέματα της νεολαίας λαμβάνονται πλήρως υπόψη κατά την κατάρτιση, εφαρμογή και αξιολόγηση πολιτικών για τη νεολαία.

Στην ΕΕ ισχύει η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Νεολαία, η οποία υπογραμμίζει ότι οι νέοι αποτελούν προτεραιότητα του κοινωνικού οράματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παρούσα κρίση αυξάνει την ανάγκη για καλλιέργεια του ανθρώπινου δυναμικού που αντιπροσωπεύουν οι νέοι. Καθορίζει έτσι, το πλαίσιο για:

α) τη δημιουργία περισσότερων και ίσων ευκαιριών για όλους τους νέους στον τομέα της εκπαίδευσης και στην αγορά εργασίας, και
β) την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, της κοινωνικής ένταξης και της αλληλεγγύης μεταξύ όλων των νέων.

Όραμα της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία

Όραμα της Στρατηγικής είναι όλοι ανεξαιρέτως οι νέοι της Κύπρου να έχουν τις ευκαιρίες και την ενδυνάμωση ώστε να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους σε όλους τους τομείς της ζωής τους και να αξιοποιήσουν τα ταλέντα τους για το καλό των ιδίων αλλά και της κοινωνίας.

Ηλικιακή ομάδα στόχος

Η Στρατηγική στοχεύει στην ηλικιακή ομάδα των νέων από 14-35 ετών, οι οποίοι ανέρχονται σε 278.900 άτομα. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει το 32,9% του συνολικού πληθυσμού στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή της Κύπρου⁶.

Διάρκεια Στρατηγικής

Η ΕΣΝ θα καλύπτει την περίοδο 2017 μέχρι 2022, δίνοντας έτσι την ευκαιρία για σχετικά μακροπρόθεσμο σχεδιασμό.

⁶ Στατιστική Υπηρεσία (2015)

Βασικές Αρχές στις οποίες εδράζεται η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Για την επίτευξη του παραπάνω οράματος απαιτείται όλες οι πολιτικές που πηγάζουν από την Εθνική Στρατηγική να στηρίζονται σε κάποιες βασικές αρχές. Εν προκειμένω, οι συγκεκριμένες αρχές που διέπουν την Εθνική Στρατηγική είναι οι ακόλουθες:

- **Αναγνώριση**
Οι νέοι αποτελούν ένα ξεχωριστό και αξιοπρεπές σύνολο του πληθυσμού. Φέρουν τη δική τους υπόσταση, έχουν δικαιώματα και αναγνωρίζονται ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Αυτή η αναγνώριση αποτελεί προϋπόθεση σε κάθε ενέργεια επένδυσης και ενδυνάμωσής τους.
- **Σημαντικότητα**
Αναγνωρίζεται η σημαντικότητα, η αξία και η προσφορά των νέων για τις τοπικές κοινωνίες, αλλά και την κυπριακή κοινωνία γενικότερα. Οι δυνατότητες και τα προτερήματα των νέων εκλαμβάνονται ως αναγκαία για τη δυναμική ενίσχυση της κοινωνίας.
- **Σεβασμός**
Ο κάθε νέος αποτελεί μια ξεχωριστή και μοναδική οντότητα, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά από την κοινωνία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία κάνουν τους νέους ιδιαίτερους και μοναδικούς είναι το φύλο, η ηλικία, η φυλή, το χρώμα, η μόρφωση, η γλώσσα, η σωματική και νοητική ικανότητα, οι θρησκευτικές και οι πολιτικές πεποιθήσεις, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα και η έκφραση του φύλου.
- **Πρόοδος και ευημερία**
Κάθε σχεδιασμός, ενέργεια και μέτρο όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο πλαίσιο της ΕΣΝ θα πρέπει να επιδιώκει την προσωπική, επαγγελματική και κοινωνικο-εκπαιδευτική ανάπτυξη όλων των νέων και εν τέλει την πρόοδο και ευημερία τους. Οι πολιτικές και δράσεις της πολιτείας και των κοινωνικών εταίρων θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των νέων, τις δυνατότητες και τις δυνάμεις τους, να τους υποστηρίζουν προκειμένου να αναπτύξουν τις σωματικές, νοητικές και συναισθηματικές τους ικανότητες, τις δεξιότητες και τα ταλέντα τους.
- **Συμμετοχή και ενεργός εμπλοκή**
Η ενεργός εμπλοκή και συμμετοχή των νέων σε όλα τα θέματα τα οποία τους αφορούν αποτελεί δομικό στοιχείο και αρχή της Εθνικής Στρατηγικής, καθώς επιδιώκεται να εκφραστούν «οι νέοι για τους νέους» και όχι να εκφράζονται άλλοι στο όνομά τους. Με βάση αυτό, αφού ενημερώνονται κατάλληλα οι νέοι, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους για οτιδήποτε τους αφορά και θα πρέπει να συμμετέχουν σε κάθε σχεδιασμό και λήψη αποφάσεων ως ενεργοί συμμετέχοντες στη δική τους ανάπτυξη και στην ανάπτυξη της ευρύτερης κοινωνίας. Οι νέοι ως ισότιμος κοινωνικός εταίρος πρέπει να αποτελούν σημείο αναφοράς για τα κέντρα λήψεως αποφάσεων.
- **Ενδυνάμωση**
Η υποστήριξη και ενδυνάμωση των νέων προκειμένου να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητές τους με σκοπό:
  - α) να εκφράζουν τις απόψεις και τις ιδέες τους,
  - β) να αντιμετωπίζουν πιθανά προβλήματα που θα συναντήσουν στο μέλλον και να ανακτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους,
  - γ) να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και την ευθύνη των αποφάσεων και των πράξεων τους και
  - δ) να συμμετέχουν ενεργά, τόσο στην προσπάθεια δημιουργίας του δικού τους μέλλοντος, όσο και των θετικών αλλαγών στην κοινωνία.

- **Συνεργασία**
Η διαρκής ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατικών θεσμών, των ίδιων των νέων και των οργανωμένων συνόλων τους, τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου, λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψη από την Εθνική Στρατηγική. Επιπλέον, η συνεργασία θα πρέπει να επιδιώκεται και να ενισχύεται από τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες υπάρχουν πολλές διεργασίες μεταξύ διαφόρων κοινωνικών ομάδων, στην ευρύτερη κυπριακή κοινωνία, αλλά και μέσα από τη δημιουργία ευκαιριών διεθνών συνεργειών.
- **Προσβασιμότητα**
Όλοι οι στόχοι και δράσεις της ΕΣΝ προνοούν όπως οι νέοι τυγχάνουν ίσης αντιμετώπισης και ευκαιριών, διασφαλίζοντας ότι δεν αποκλείονται άμεσα ή έμμεσα. Οι νέοι θα πρέπει να απολαμβάνουν ποιοτικές και φιλικές προς τους ίδιους υπηρεσίες και ευκαιρίες εξέλιξης, προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ομάδας αυτής. Βασική προϋπόθεση της απρόσκοπτης πρόσβασης των νέων στις υπηρεσίες και ευκαιρίες, είναι η παροχή έγκαιρης και έγκυρης σχετικής πληροφόρησης.

- **Τεκμηρίωση**
Η εφαρμογή της ΕΣΝ σε όλα τα επίπεδα πρέπει να βασίζεται σε τεκμηριωμένα στοιχεία που αποτυπώνουν ξεκάθαρα την υφιστάμενη κατάσταση και τη φωνή των νέων. Κατ' επέκταση, απαιτείται η συστηματική συλλογή και ανάλυση πληροφοριών με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της αντίληψης της κατάστασης των νέων και τον σχεδιασμό αποτελεσματικών πολιτικών.

Στόχοι της Στρατηγικής

Βασίζομενοι στις παραπάνω βασικές αρχές και προκειμένου το όραμα της ΕΣΝ να καταστεί εφικτό και επιτεύξιμο, κρίνεται απαραίτητο να καθοριστούν επιμέρους στόχοι για κάθε μια από τις θεματικές ενότητες της ΕΣΝ.

Ενότητες Εθνικής Στρατηγικής Νεολαίας

⁹ Στατιστική Υπηρεσία (2015)

Θεματική Ενότητα Α:

Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα

Η παρούσα θεματική ενότητα πραγματεύεται ένα από τα κυριότερα θέματα που απασχολούν σήμερα τους νέους, την απασχόληση. Η πολιτεία ήδη καταβάλλει προσπάθειες μέσα από μια πλειάδα προγραμμάτων και σχεδίων δράσης να τονώσει τη δυνατότητα εργοδότησης των νέων και να ενισχύσει την απασχολησιμότητά τους.

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της αυτο-απασχόλησης, προκειμένου να ενισχυθούν οι νέοι να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση κάτω από σωστή καθοδήγηση και στηριζόμενοι σε σταθερές βάσεις.

Θεματική Ενότητα Α: Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα

Στόχος 1: Ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας στους νέους

Στόχος 2: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων και της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα εργασιακά τους δικαιώματα

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Α: Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα

- 1.1 Να αναπτυχθεί η επιχειρηματική κουλτούρα, η δημιουργικότητα και η καινοτομία μέσα από τα αρχικά στάδια της εκπαίδευσης αλλά και μέσα από την παροχή ευκαιριών μη τυπικής μάθησης.
- 1.2 Να προωθηθούν διατομεακές συμπράξεις και σχέδια για ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος των νέων και καλύτερη διασύνδεση του επιχειρηματικού κόσμου και του τομέα νεολαίας.
- 1.3 Να υπάρχει οριζόντια καθοδήγηση, ενημέρωση και κατάρτιση για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών τόσο πριν όσο και μετά την υλοποίηση του επιχειρηματικού πλάνου.
- 1.4 Να δημιουργηθούν κατάλληλα σχέδια με στόχο την ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας.
- 1.5 Να προωθηθεί και να ενισχυθεί το πνεύμα συλλογικότητας και συνεργασίας των νέων στον τομέα της επιχειρηματικότητας και απασχόλησης.
- 1.6 Να προσφερθούν ευκαιρίες απόκτησης εργασιακής πείρας σε άνεργους νέους.
- 1.7 Να καλλιεργηθεί η κουλτούρα επαγγελματικής προσαρμοστικότητας (career adaptability) στους νέους.
- 1.8 Να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις και η εργασιακή ή άλλης μορφής εκμετάλλευση στον χώρο εργασίας.
- 1.9 Να προωθηθεί και να υποστηριχθεί η κατάλληλη έρευνα σχετικά με την πρόβλεψη δεξιοτήτων και αντιστοίχιση επαγγελμάτων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- 1.10 Να προωθηθούν προγράμματα που απαμβλύνουν την ανεργία στους νέους και προσφέρουν ποιοτικές θέσεις εργασίας.

Θεματική Ενότητα Β:**Κοινωνική
Ενσωμάτωση**

Πρωταρχικός σκοπός της ΕΣΝ είναι να προωθήσει τις αρχές της ισοτιμίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προκειμένου να περιοριστούν – και ιδανικά να εξαλειφθούν – οι κοινωνικές διακρίσεις προς τους νέους. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί η απαραίτητη κουλτούρα, η οποία να προωθεί την κοινωνική ενσωμάτωση.

Κοινωνική ενσωμάτωση είναι μια κατάσταση κατά την οποία όλοι οι νέοι ανεξαρτήτως του υπόβαθρου τους, μπορούν να απολαμβάνουν απρόσκοπτα τα αγαθά της κοινωνίας. Ταυτόχρονα, είναι μια δυναμική διαδικασία η οποία επιτρέπει σε όλες τις κοινωνικές ομάδες να συμμετάσχουν σε διάλογο με σκοπό την κοινωνική ειρήνη.

Θεματική Ενότητα Β: Κοινωνική Ενσωμάτωση

Στόχος 1: Διασφάλιση ισοτιμίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Στόχος 2: Δημιουργία κουλτούρας που να προωθεί την κοινωνική ενσωμάτωση

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία**Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Β: Κοινωνική Ενσωμάτωση**

- 2.1 Να υπάρχει διαρκής ενημέρωση και πληροφόρηση των νέων αναφορικά με τα δικαιώματα όλων των ομάδων με λιγότερες ευκαιρίες ή και που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- 2.2 Να αναπτυχθούν δράσεις οι οποίες να συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση και συμμετοχή των νέων με λιγότερες ευκαιρίες ή και που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- 2.3 Να αναπτυχθούν δράσεις που να συμβάλλουν στον περιορισμό των αποκλεισμών μεταξύ των Ε/Κ και Τ/Κ νέων.
- 2.4 Να προωθηθούν δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης και απόρριψης του κοινωνικού αποκλεισμού στο σχολικό περιβάλλον.
- 2.5 Να προωθηθούν ενέργειες και δράσεις οι οποίες θα πολλαπλασιάσουν την ικανότητα των υπό κοινωνικό αποκλεισμό απειλούμενων ομάδων για κοινωνική συμμετοχή (π.χ. ειδικός εξοπλισμός, προδιαγραφές δομημένου περιβάλλοντος, κτλ).
- 2.6 Να αξιοποιηθούν η δημιουργική έκφραση, οι τέχνες και η εκμάθηση ξένων γλωσσών ως μέσα σεβασμού και αποδοχής της διαφορετικότητας.
- 2.7 Να προωθηθεί η συμμετοχή ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες σε προγράμματα κινητικότητας με στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Θεματική Ενότητα Γ:

Συμμετοχή

Η λήψη αποφάσεων που αφορούν τη ζωή των νέων δεν μπορεί να αποκλείει τους ίδιους τους νέους, πολύ περισσότερο όταν αναφερόμαστε σε ενήλικα άτομα. Άλλωστε η αυτο-εκπροσώπηση ανέκαθεν αποτελούσε βασικό αίτημα στη διαδικασία διεκδίκησης των δικαιωμάτων οργανωμένων συνόλων ή κινημάτων (π.χ. αναπήρων, έγχρωμων, γυναικών, κ.ά.).

Βασικός στόχος αυτής της θεματικής ενότητας είναι η διασφάλιση ότι οι νέοι θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια λήψης αποφάσεων για εκείνες τις πολιτικές που σχετίζονται με θέματα/προβλήματα που τους αφορούν. Συμμετοχή στην πολιτική σημαίνει ότι οι νέοι νοιάζονται για το μέλλον τους, κρίνουν με βάση το μακροπρόθεσμο κοινό καλό, συμμετέχουν στην ενημέρωσή τους, αναλύουν, ψηφίζουν, προωθούν ιδέες, αξιολογούν και συμμετέχουν σε συλλογικές δράσεις.

Θεματική Ενότητα Γ: Συμμετοχή

Στόχος 1: Διασφάλιση της συμμετοχής των νέων σε όλα τα στάδια λήψης αποφάσεων για τη διαμόρφωση πολιτικών που να αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες και απόψεις τους

Στόχος 2: Ενδυνάμωση των νέων για ενεργό συμμετοχή στη δημοκρατική ζωή

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Γ: Συμμετοχή

- 3.1 Να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή των νέων στον καταρτισμό πολιτικών που τους αφορούν.
- 3.2 Να καλλιεργηθεί η κουλτούρα ενεργού πολιτότητας στους νέους.
- 3.3 Να ενημερωθούν οι νέοι για τους τρόπους συμμετοχής (με φιλικά προς τους νέους μέσα όπως μέσα κοινωνικής δικτύωσης).
- 3.4 Να προσαρμοστούν οι μηχανισμοί συμμετοχής με βάση τις ανάγκες των νέων ώστε να αντηχούν τους τρόπους επικοινωνίας/συμμετοχής/ενημέρωσης των νέων.
- 3.5 Να υιοθετηθούν εργαλεία ψηφιακής διακυβέρνησης και ηλεκτρονικής διαβούλευσης και συμμετοχής στη δημοκρατική ζωή.
- 3.6 Κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν τους νέους, να γίνεται και εκτίμηση των επιπτώσεων που θα έχουν στους ίδιους.
- 3.7 Να διασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής για όλους τους νέους.
- 3.8 Να αναπτυχθούν ευκαιρίες δια-γενεακής ευαισθητοποίησης και διαλόγου.
- 3.9 Να ενισχυθεί περαιτέρω η συμμετοχή των νέων σε οργανωμένα σύνολα.

Θεματική Ενότητα Δ:**Εκπαίδευση και Κατάρτιση**

Η εκπαίδευση αναμφίβολα αποτελεί μια από τις σημαντικότερες επενδύσεις ενός ανθρώπου, τόσο όσον αφορά την προσωπική καλλιέργεια και απόκτηση γνώσεων όσο και για τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας. Ως απόρροια αυτού, η στοχοθέτηση μιας ποιοτικής εκπαίδευσης για όλους τους νέους αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θα στηριχθούν οι δράσεις που θα πηγάζουν από την ΕΣΝ.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση στοχεύει στην αντιμετώπιση προκλήσεων όπως είναι η έλλειψη δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, οι τεχνολογικές εξελίξεις και ο παγκόσμιος ανταγωνισμός.

Θεματική Ενότητα Δ: Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Στόχος 1: Διασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης για όλους τους νέους

Στόχος 2: Διασφάλιση παροχής ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης των νέων

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία**Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Δ: Εκπαίδευση και Κατάρτιση**

- 4.1 Να υιοθετηθούν καινοτόμες μέθοδοι διδασκαλίας (επισκέψεις, πειράματα, ομάδες εργασίας, βιωματικές μέθοδοι, e-learning).
- 4.2 Να υπάρχει διαρκής επιμόρφωση και εξειδίκευση των εκπαιδευτικών, όπως επίσης και ευκαιρίες κατάρτισης όσων εργάζονται με τους νέους (youth workers).
- 4.3 Να προωθηθεί η επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.
- 4.4 Να προωθηθεί η αποκέντρωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης για περαιτέρω ενίσχυση της πρόσβασης στις υπηρεσίες αυτές.
- 4.5 Να ενισχυθεί η διασύνδεση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, χωρίς ωστόσο να επηρεάζεται αρνητικά η λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος ως προς την αναγκαιότητα που υπάρχει να παρέχονται σε καθολική βάση και χωρίς να υποβαθμίζονται, προγράμματα και κλάδοι, από όλα τα γνωστικά αντικείμενα.
- 4.6 Να ενισχυθεί η πρόσβαση όλων των νέων σε υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής.
- 4.7 Να ενισχυθεί ο θεσμός του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού και να λάβει τη μορφή καθοδήγησης επαγγελματικού προσανατολισμού και διαχείρισης σταδιοδρομίας (Coaching).
- 4.8 Να αναπτυχθούν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία να προωθούν τη δημιουργικότητα, την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, τις δημοκρατικές αρχές, την ειρήνη, το σεβασμό στη διαφορετικότητα και την κριτική σκέψη.
- 4.9 Οι νέοι που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης να υποστηριχθούν κατάλληλα για να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να ενισχύσουν περαιτέρω τις προοπτικές εκπαίδευσης και απασχόλησής τους.
- 4.10 Να αναπτυχθούν και να προωθηθούν περαιτέρω οι ευκαιρίες δια βίου μάθησης στους νέους.

Θεματική Ενότητα Ε:

Υγεία και Ευεξία

Η προαγωγή της υγείας και της ευεξίας όπως και η πρόληψη της ασθένειας αποτελεί μια πρωταρχική ανάγκη, όχι μόνο για τους νέους αλλά για κάθε άνθρωπο. Η ευεξία είναι καθαρά ζήτημα προσωπικών επιλογών, επιλογές που θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες και βαθύτερες ανάγκες του κάθε ατόμου: σωματικές, ψυχικές, πνευματικές, κοινωνικές, εργασιακές και περιβαλλοντικές.

Επιπρόσθετα, το κράτος πρέπει να καταστεί αρωγός προς τους νέους μέσα από την υιοθέτηση και θεσμοθέτηση των κατάλληλων μέτρων. Γι' αυτό τον λόγο, η ΕΣΝ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτή τη θεματική ενότητα καθώς κρίνεται απαραίτητη η καλή φυσική και ψυχική υγεία προκειμένου να μπορέσουν να ικανοποιηθούν οποιεσδήποτε άλλες ανάγκες ή άλλες προτεραιότητες θέτουν οι ίδιοι οι νέοι για τη ζωή τους.

Θεματική Ενότητα Ε: Υγεία και Ευεξία

Στόχος 1: Απρόσκοπτη και ίση πρόσβαση σε ποιοτικές και φιλικές προς τους νέους υπηρεσίες υγείας

Στόχος 2: Προαγωγή της υγείας και ευεξίας και πρόληψης της ασθένειας

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Ε: Υγεία και Ευεξία

- 5.1 Να διασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι στην Κύπρο μπορούν να απολαμβάνουν υπηρεσίες υγείας σύμφωνα με τις ανάγκες τους και στον υψηλότερο βαθμό.
- 5.2 Να διασφαλιστεί η δια-υπηρεσιακή συνεργασία σε θέματα υγείας.
- 5.3 Να προωθηθεί η ηλεκτρονική υγεία (e-health).
- 5.4 Να υπάρχει περιεκτική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευση σε θέματα αναπαραγωγικής υγείας και δικαιωμάτων των νέων και πρόσβαση των νέων σε υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού.
- 5.5 Να προωθηθεί η εφαρμογή προγραμμάτων προαγωγής της υγείας και πρόληψης της ασθένειας ειδικά για τους νέους.
- 5.6 Να αναπτυχθούν και να προωθηθούν περαιτέρω προγράμματα υγιούς απασχόλησης και άθλησης.
- 5.7 Να καλλιεργηθεί κουλτούρα φυσικής δραστηριοποίησης και θετικής στάσης προς τον αθλητισμό.

Θεματική Ενότητα ΣΤ:

Εθελοντισμός

Εθελοντισμός ορίζεται η δραστηριότητα που γίνεται ελεύθερα, αυθόρμητα και ανιδιοτελώς από μεμονωμένους πολίτες ή από ανθρώπους που είναι μέλη κάποιων οργανώσεων με στόχο την παροχή βοήθειας στους συνανθρώπους μας ή το καλό της κοινωνίας, γενικότερα.

Ο εθελοντισμός αποτελεί μια κοινωνική δραστηριότητα, η οποία έχει ξεχωριστή σημασία στις μέρες μας γιατί ο εθελοντισμός αποτελεί στάση ζωής και οι εθελοντές αποκομίζουν ουσιαστικά οφέλη από τη συνεισφορά στον συνάνθρωπο και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Θεματική Ενότητα ΣΤ: Εθελοντισμός

Στόχος 1: Καλλιέργεια εθελοντικής κουλτούρας και προώθηση της εθελοντικής δραστηριοποίησης των νέων

Στόχος 2: Επίσημη αναγνώριση και επικύρωση των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσα από τον εθελοντισμό

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα ΣΤ: Εθελοντισμός

- 6.1 Να θεσμοθετηθεί ο εθελοντισμός και να προωθούνται εθελοντικές δράσεις εντός και εκτός των σχολικών-πανεπιστημιακών μονάδων ή / και εργασιακού περιβάλλοντος.
- 6.2 Να εκπαιδευτούν οι νέοι ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους ως εθελοντές.
- 6.3 Να προωθηθούν σύγχρονες μορφές εθελοντισμού.
- 6.4 Να θεσπιστούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις για σκοπούς έκδοσης πιστοποιητικού αναγνώρισης εθελοντικής προσφοράς.
- 6.5 Να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των εθελοντών, ούτως ώστε να μην υπάρχει εκμετάλλευση.
- 6.6 Να υπάρχει στήριξη των εθελοντικών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ).
- 6.7 Να προωθηθεί ο εθελοντισμός σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο ως μέσο έκφρασης της αλληλεγγύης.

Θεματική Ενότητα Z:

Νέοι και Κόσμος

Η συγκεκριμένη θεματική ενότητα εστιάζεται στην ανάδειξη της σημασίας αντίληψης από πλευράς των νέων της θέσης τους στον κόσμο. Οι νέοι δηλαδή να καταφέρουν να δουν το τοπικό αποτύπωμά τους σε θέματα κουλτούρας και οικολογίας και την πραγματική του δύναμη να έχει ευρύτερες προεκτάσεις στην παγκόσμια κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται σε θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας του ΟΗΕ (UN Millennium Development Goals), τα ανθρώπινα δικαιώματα, η κινητικότητα και η ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών μεταξύ των νέων πρωτίστως της Ευρώπης αλλά και γενικότερα μεταξύ των νέων απ' όλο τον κόσμο.

Ένας τέτοιος στόχος εδράζεται στην πεποίθηση ότι με την επικράτηση του «οικουμενικού χωριού» οι σύγχρονες κοινωνίες βρίσκονται σε μια διαρκή επικοινωνία και αλληλεπίδραση, από την οποία δεν θα μπορούσαν να απέχουν οι νέοι.

Θεματική Ενότητα Z: Νέοι και Κόσμος

Στόχος 1: Δημιουργία και αξιοποίηση ευκαιριών για κινητικότητα

Στόχος 2: Προώθηση μιας οικουμενικής διαπολιτισμικής και οικολογικής συνείδησης και κουλτούρας

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία

Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Z: Νέοι και Κόσμος

- 7.1 Να ενισχυθεί η συμμετοχή των νέων σε διεθνή δίκτυα και να τονωθεί η συνεργασία με οργανισμούς του εξωτερικού εντός ή εκτός Ε.Ε.
- 7.2 Να αξιοποιηθούν στο έπακρο προγράμματα για ανταλλαγή νέων (εκπαίδευση, κατάρτιση, ανταλλαγή ιδεών).
- 7.3 Να ενισχυθεί η ενημέρωση και ενδυνάμωση για αξιοποίηση προγραμμάτων κινητικότητας των νέων (π.χ. Erasmus+).
- 7.4 Να παρασχεθούν διευκολύνσεις σε νέους για συμμετοχή σε προγράμματα κινητικότητας.
- 7.5 Να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για επιμόρφωση στα σύγχρονα θέματα που αφορούν τις σύγχρονες κοινωνίες (π.χ. ανθρώπινα δικαιώματα, προσφυγικό ζήτημα, περιβαλλοντικά θέματα και θέματα κλιματικής αλλαγής, αειφόρο ανάπτυξη).
- 7.6 Να καλλιεργηθούν ευκαιρίες συνύπαρξης και συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών εθνοτήτων, κοινοτήτων και θρησκειών.
- 7.7 Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης στη χώρα.

Θεματική Ενότητα Η:**Δημιουργικότητα και Πολιτισμός**

Ο πολιτισμός αναγνωρίζεται ως μια βασική συνιστώσα της δημιουργικότητας, η οποία σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό και υποστηρίζεται ότι μπορεί να επιφέρει πολλαπλά οφέλη για μια περιοχή τόσο σε οικονομικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Η καλλιέργεια των τεχνών και των πολιτιστικών δρώμενων αποτελούν έναν από τους βασικότερους τρόπους έκφρασης του κυπριακού λαού.

Θεματική Ενότητα Η: Δημιουργικότητα και Πολιτισμός

Στόχος 1: Δημιουργία συνθηκών ίσης πρόσβασης και συμμετοχής στις τέχνες και τον πολιτισμό

Στόχος 2: Δημιουργία συνθηκών για ανάπτυξη καλλιτεχνικής δημιουργίας

Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία**Προτεραιότητες στη Θεματική Ενότητα Η: Δημιουργικότητα και Πολιτισμός**

- 8.1** Να υπάρχει ισότιμη πρόσβαση για όλους τους νέους σε δομές (π.χ. θέατρα, μουσεία) και σε προγράμματα.
- 8.2** Να δημιουργηθούν οι συνθήκες επαγγελματικής ανάπτυξης νέων δημιουργών καθώς και να ενισχυθεί η υποστήριξή τους.
- 8.3** Να υπάρχει ενθάρρυνση για ανάπτυξη νέων τρόπων πολιτιστικής έκφρασης και καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- 8.4** Να δημιουργηθούν περισσότεροι χώροι ειδικά διαμορφωμένοι για νέους όπου μπορούν να αξιοποιήσουν το ταλέντο τους και να εκφραστούν δημιουργικά (ιδιαίτερες πρόνοιες για ΑμΕΑ).
- 8.5** Να ενισχυθεί η εκπαίδευση και κατάρτιση νέων επαγγελματιών του πολιτισμού.
- 8.6** Να προωθηθεί η διάδραση νέων σε θέματα πολιτισμού (με άλλες χώρες).
- 8.7** Να αναπτυχθούν συνεργασίες με αντίστοιχους φορείς Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού άλλων χωρών προκειμένου να γίνει ανταλλαγή καλών πρακτικών στην προώθηση θεμάτων που αφορούν τους νέους.
- 8.8** Να παρέχονται ευκαιρίες σε νέους να συμμετέχουν σε δράσεις που πραγματοποιούνται σε τοπικό, επαρχιακό ή εθνικό επίπεδο.

πλαίσιο εφαρμογής και παρακολούθησης της εθνικής στρατηγικής για τη νεολαία

Εθνικός Συντονιστής:

Εθνικός συντονιστής για τη σύσταση, εφαρμογή και παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία είναι ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, με βάση και τον Περί Οργανισμού Νεολαίας Νόμο 1994 έως 2007.

Σχέδια Δράσης:

Για την υλοποίηση της ΕΣΝ θα καταρτιστούν δύο Σχέδια Δράσης διάρκειας τριών ετών το καθένα (2017-2019 και 2020-2022). Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν τις συγκεκριμένες δράσεις καθώς και τον προϋπολογισμό και θα επεξηγούν με λεπτομέρεια και θα αποσκοπούν να επιτευχθούν οι στόχοι και οι προτεραιότητες που καθορίζονται σε αυτή σε χρονικό ορίζοντα έξι ετών. Μέσα από τα Σχέδια Δράσης θα καθοριστούν και σχετικοί δείκτες αποτύπωσης του αντικτύπου της Στρατηγικής. Για τη διαμόρφωση, υλοποίηση και αξιολόγηση των Σχεδίων Δράσης απαιτείται η στενή διαβούλευση και συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων εταίρων μέσω της Δια-υπηρεσιακής Ομάδας Εργασίας για τη Νεολαία, υπό το συντονισμό του ONEK.

Δια-υπηρεσιακή Ομάδα Εργασίας για τη Νεολαία:

Συστήνεται Δια-υπηρεσιακή Ομάδα Εργασίας για τη Νεολαία με συγκεκριμένους όρους εντολής, μέσω της οποίας θα διασφαλιστεί η διατομεακή προσέγγιση στα θέματα νεολαίας, ο διαρκής συντονισμός και η στενή συνεργασία όλων των φορέων του κράτους που ασχολούνται με τα θέματα νεολαίας.

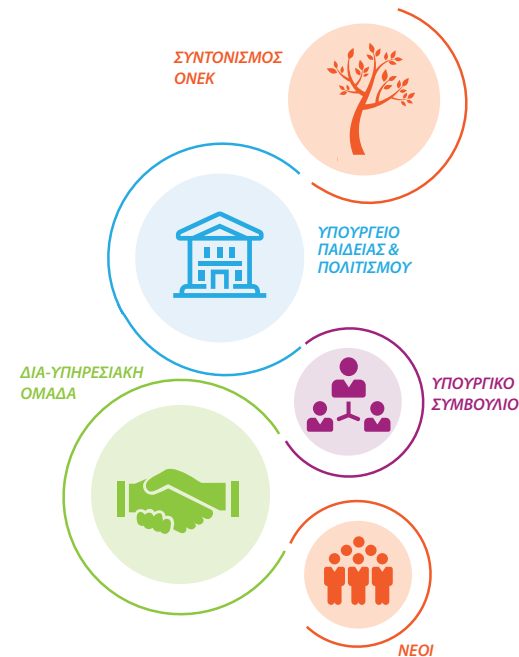
Παρακολούθηση και Υποβολή Εκθέσεων Προόδου:

Την ευθύνη για παρακολούθηση της υλοποίησης των Σχεδίων Δράσης και κατ'επέκταση της υλοποίησης της ΕΣΝ, διαμέσου της ετοιμασίας και υποβολής ετήσιων εκθέσεων προόδου στο Υπουργικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, φέρει ο ONEK.

Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης:

Για καλύτερο συντονισμό μεταξύ των μελών της Δια-υπηρεσιακής Ομάδας και των νέων ο ONEK θα συγκαλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τη Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία θα αποτελεί σημείο συνάντησης και διαλόγου των διαφόρων κρατικών φορέων με τους νέους.

Παρακολούθηση Προόδου
Πώς ο Οργανισμός Νεολαίας θα παρακολουθεί και θα συντονίζει την υλοποίηση

Πρώτη Φάση Υλοποίησης Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία

επίλογος

Η ΕΣΝ αποτελεί την πρώτη συντονισμένη προσπάθεια καταγραφής και αναφοράς σε ένα κείμενο όλων των πολιτικών, δράσεων, και προγραμμάτων που σχετίζονται με τη νεολαία. Η Εθνική Στρατηγική πρέπει να αποτελέσει το έναυσμα για συντονισμένη συνεργασία ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για όλους τους τομείς δράσης των νέων.

Γι' αυτό τον λόγο, η θέσπιση της ΕΣΝ δεν αποτελεί για τον ΟΝΕΚ την ολοκλήρωση ενός ακόμα έργου, αλλά αποτελεί την απαρχή μιας νέας, πολύχρονης και πολυδιάστατης πρόκλησης και προσπάθειας, προκειμένου να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα επιτρέψουν την επίτευξη του οράματος της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

